

UPUTE ZA IZRADU SEKTORSKIH I VIŠESEKTORSKIH STRATEGIJA

Dokument: UI-S/VS-1 Inačica: 1.0

Ove Upute za izradu sektorskih i višesektorskih strategija (u daljnjem tekstu: Upute) izrađene su u svrhu osiguravanja ujednačenog pristupa izradi i pravilne primjene odredbi zakonodavnog okvira kojim se uređuje priprema, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja.

Upute se odnose na izradu dugoročnih akata strateškog planiranja, sektorskih i višesektorskih strategija, koje izrađuju tijela državne uprave.

Sve dodatne upite vezane za izradu sektorskih i višesektorskih strategija možete uputiti Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Koordinacijskom tijelu za sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, elektroničkom poštom na adresu: strategija@mrrfeu.hr.

Sadržaj

Upute za izradu sektorskih/ višesektorskih strategija

1. Što je sektorska, a što višesektorska strategija?	1
2. Sadržaj sektorskih i višesektorskih strategija	2
3. Obveze nositelja izrade sektorske i višesektorske strategije	3
4. Postupak izrade sektorske i višesektorske strategije	4
5. Radna skupina za izradu sektorske i višesektorske strategije	5
6. Predložak za izradu sektorske/ višesektorske strategije	6
6.1. Sadržaj	6
6.2. Predgovor	6
6.3. Uvod	6
6.4. Opis razvojnih potreba i potencijala (upravnog/ ih područja)	7
6.5. Popis strateških ciljeva i pripadajućih pokazatelja s učinkom, s opisom provedbenih mehanizama za provedbu	8
6.6. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi	9
6.7. Indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu strateških ciljeva	10
6.8. Okvir za praćenje i vrednovanje	11
PRILOG 1.	12
Tablični predložak za izradu sektorske/ višesektorske strategije	12

1. Što je sektorska, a što višesektorska strategija?

Strategija je dugoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja koji se, sa svrhom određivanja strateških ciljeva razvojnih politika **u jednom upravnom području**, izrađuje i donosi za razdoblje od najmanje deset godina.

Višesektorska strategija je dugoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja koji se, sa svrhom određivanja strateških ciljeva razvojnih politika u **više srodnih i međusobno povezanih upravnih područja**, izrađuje i donosi za razdoblje od najmanje deset godina.

Sektorske strategije i višesektorske strategije izrađuju se ako je njihova izrada propisana posebnim zakonom ili obvezujućim pravnim aktom EU-a, a donosi ih Hrvatski sabor (u daljnjem tekstu: Sabor).

2. Sadržaj sektorskih i višesektorskih strategija

Strategije i višesektorske strategije obavezno sadrže:

- viziju razvoja jednog ili više upravnih područja, usklađenu s razvojnim smjerovima iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine
- popis strateških ciljeva jednog ili više upravnih područja, s opisom provedbenih mehanizama za provedbu strateških ciljeva
- popis pokazatelja učinka (odabranih iz Biblioteke pokazatelja) s navedenim pripadajućim kodovima te definiranim početnim i ciljnim vrijednostima svakog odabranog pokazatelja za cijelo razdoblje važenja akta
- terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi (ukoliko je primjenjivo)
- indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu strateških ciljeva (i ukoliko je primjenjivo projekata od važnosti za jedno ili više upravnih područja)
- opis primjene načela partnerstva odnosno uključivanja glavnih dionika u postupak provedbe i odlučivanja
- okvir za praćenje i vrednovanje
- druge relevantne podatke, prema potrebi

NAPOMENA: *Ukoliko je sadržaj strategije/ višesektorske strategije propisan posebnim zakonom ili drugim obvezujućim pravnim aktom, tada nositelj izrade treba slijediti odredbe posebnog zakona, odnosno obvezujućeg pravnog akta. Svi akti strateškog planiranja, bez obzira na pravnu osnovu za njihovu izradu i donošenje, moraju sadržavati pokazatelje koji omogućuju praćenje, izvještavanje i ocjenu uspješnosti u postizanju definiranih posebnih ciljeva.*

3. Obveze nositelja izrade sektorske i višesektorske strategije

Nositelj izrade sektorske/ višesektorske obvezan je:

- pravovremeno planirati financijska sredstva i resurse potrebne za pripremu, izradu i provedbu akta,
- prije započinjanja postupka izrade akta ishoditi mišljenje nadležnog ministarstva o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš,
- osnovati Radnu skupinu za potrebe izrade akta, te tijekom izrade osigurati partnerstvo s glavnim dionicima i nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz uključivanje gospodarskih udruženja i socijalnih partnera, akademske i znanstvene zajednice, organizacija civilnoga društva te zainteresirane javnosti,
- putem svojih mrežnih stranica obavijestiti javnost o početku izrade akta, u roku od osam dana od početka postupka izrade,
- tijekom izrade prijedloga akta provesti postupak savjetovanja s javnošću i ciljnim skupinama, sukladno propisu kojim se uređuje postupak savjetovanja s javnošću,
- uz prijedlog akta dati iskaz o procjeni fiskalnog učinka, sukladno propisu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna,
- izraditi plan vrednovanja akta strateškog planiranja,
- na svojim mrežnim stranicama objaviti akt u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ili objave u Narodnim novinama,
- jednom godišnje, putem koordinatora za strateško planiranje, izvijestiti Koordinacijsko tijelo o provedbi akta
-

NAPOMENA: *Financijska sredstva planiraju se u Državnom proračunu na pozicijama proračunskih korisnika koji su određeni kao tijela zadužena za izradu i provedbu akta.*

4. Postupak izrade sektorske i višesektorske strategije

Ukoliko drugačije ne proizlazi iz posebnog zakona ili obvezujućeg međunarodnog akta, može se pokrenuti odlukom Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za odgovarajuće upravno područje.

Izradu strategije predlaže tijelo državne uprave nadležno za oblikovanje i provedbu javne politike u upravnom području za koje se strategija izrađuje. Izradu sektorske/ višesektorske strategije može predložiti tijelo državne uprave nadležno za međusobno povezana upravna područja.

Pokretanje postupka izrade sektorske/ višesektorske strategije predlaže nadležno tijelo državne uprave, dostavljanjem pripadajućeg predloška na mišljenje Koordinacijskom tijelu.

Vlada odlukom utvrđuje nositelja izrade i obuhvat sektorske/ višesektorske strategije, a razdoblje važenja sektorske/ višesektorske strategije odlukom o donošenju utvrđuje Sabor

Ključni koraci u izradi sektorske/ višesektorske strategije, nakon donošenja odluke o pokretanju, su:

- uspostava radne skupine za izradu sektorske/ višesektorske strategije,
- definiranje vremenskog okvira, ključnih elemenata te procesa izrade sektorske/ višesektorske strategije,
- izrada plana vrednovanja sektorske/ višesektorske strategije,
- izrada strategije savjetovanja s dionicima i javnošću u tijekom procesa izrade
- definiranje strateških ciljeva, (temeljem analize stanja s osvrtom na razvojne potrebe i potencijale),
- odabir pokazatelja učinka (iz Biblioteke pokazatelja),
- utvrđivanje početnih i postavljanje ciljnih vrijednosti pokazatelja učinka,
- definiranje financijskog okvira i cjelokupnog okvira za provedbu, praćenje i vrednovanje sektorske/ višesektorske strategije.

NAPOMENA: *Postupak izrade akta koordinira unutarnja ustrojstvena jedinica tijela državne uprave nadležna za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja (koordinator za strateško planiranje).*

5. Radna skupina za izradu sektorske i višesektorske strategije

Sektorske/ višesektorske strategije izrađuju se i provode primjenjujući načelo partnerstva.

Čelnik tijela državne uprave - nositelja izrade, za potrebe provedbe procesa izrade akta osniva radnu skupinu za izradu sektorske/ višesektorske strategije.

Koordinator za strateško planiranje djeluje kao tehničko tajništvo i osigurava sudjelovanje svih relevantnih dionika u radu radne skupine.

U pravilu, radnu skupinu za izradu strategije/ višesektorske strategije čine:

- dužnosnici tijela državne uprave nadležnog za izradu akta,
- koordinator za strateško planiranje tijela državne uprave,
- službenici ustrojstvene jedinice nadležne za upravno područje politika tijela državne uprave koje izrađuje akt,
- predstavnici Koordinacijskog tijela u sustavu strateškog planiranja i upravljanje razvojem Republike Hrvatske,
- drugi predstavnici tijela državne uprave nadležnih za upravno područje/ a obuhvaćeno aktom,
- stručnjaci s tehničkim i stručnim znanjima iz područja javnih politika obuhvaćenih aktom,
- predstavnici civilnog društva,
- predstavnici akademske i znanstvene zajednice,
- predstavnici socijalnih partnera – sindikata i udruga poslodavaca,
- predstavnici gospodarskog sektora,
- predstavnici jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave i/ili vezanih tijela.

6. Predložak za izradu sektorske/ višesektorske strategije

Obvezni sadržaj sektorskih i višesektorskih strategija propisan je Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (*»Narodne novine«, br. 89/18*).

U skladu s odredbama navedene Uredbe, sektorske/ višesektorske strategije sadrže:

Naziv sektorske/ višesektorske za razdoblje (obavezno navesti rok važenja, najmanje 10 godina)

Tekstualni dio

6.1. Sadržaj

Unijeti tablicu sadržaja s oznakom stranica pojedinih poglavlja.

6.2. Predgovor

U predgovoru se potrebno kratko osvrnuti na očekivane učinke provedbe akta.

6.3. Uvod

U uvodu je potrebno:

- sažeto navesti svrhu izrade strategije/ višesektorske strategije
- navesti viziju razvoja jednog ili više upravnih područja, usklađenu s razvojnim smjerovima iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine

- sažeto opisati intervencijsku logiku korištenu tijekom izrade, odnosno poveznicu sa razvojnim smjerom/ smjerovima iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine čijem ostvarenju će doprinijeti provedba strateških ciljeva iz upravnog/ upravnih područja strategije/ višesektorske strategije
- navesti iskustvo stečeno u ranije provedenim procesima strateškog planiranja (npr. rezultate vrednovanja prethodno provedenog akta strateškog planiranja)
- opisati primjenu načela partnerstva, odnosno uključivanja glavnih dionika u postupak izrade, provedbe i odlučivanja.

6.4. Opis razvojnih potreba i potencijala (upravnog/ ih područja)

Ključan preduvjet za definiranje kvalitetnih strateških ciljeva je provođenje analize stanja upravnog/ upravnih područja, s osvrtom na razvojne potrebe i potencijale prioritetnog područja javnih politika u dugoročnom razdoblju.

U ovom dijelu sadržaja potrebno je navesti zaključke analize i sažeto opisati razvojne potrebe i potencijale prioritetnog područja javnih politika u dugoročnom razdoblju te cjelokupnu analizu s popratnim podacima priložiti uz sam akt.

NAPOMENA: *Način izrade analize stanja opisan je u Dodatku Priručnika o strateškom planiranju. Ukoliko je dostupna, za potrebe analize stanja i opisa razvojnih potreba i potencijala možete koristiti i analitičke podloge stručnjaka Grupacije Svjetske banke izrađene tijekom provedbe Ugovora o savjetodavnim uslugama „Potpora uspostavi sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem te izradi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.“*

6.5. Popis strateških ciljeva i pripadajućih pokazatelja s učinkom, s opisom provedbenih mehanizama za provedbu

Za svaki strateški cilj definiran sektorskom / višesektorskom strategijom, u ovom dijelu sadržaja potrebno je:

- navesti sve strateške ciljeve akta po rednim brojevima (počevši od 1)
- uz svaki strateški cilj navesti pokazatelje učinka (odabranih iz Biblioteke pokazatelja), pripadajuće kodove te početnu i ciljnu vrijednost pokazatelja za cijelo razdoblje važenja akta
- kratko opisati doprinos provedbi razvojnom smjeru Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine te naglasiti povezanost s razvojnim potrebama upravnog/ ih područja za koje izrađujete akt
- kratko opisati provedbeni mehanizam - način provedbe ostvarenja strateškog cilja, kroz uporabu upravno-pravnih (normativne aktivnosti) ili pravno obvezujućih instrumenata (ugovora) te uspostavu programa potpore, financiranja ili shema za dodjelu sredstava specifične namjene koji su definirani zakonskim ili podzakonskim aktom
- također, uz opis pojedinog strateškog cilja potrebno je dodati odlomak s opisom načina doprinosa provedbi ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030 (SDG) te zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji.

NAPOMENA:

Za svaki je strateški cilj preporuka odabrati, iz Biblioteke pokazatelja, najviše 3 pokazatelja učinka. Ukoliko je tijekom izrade akta potrebno dopuniti Biblioteku pokazatelja, prijedlog je potrebno dostaviti Koordinacijskom tijelu putem predloška dostupnog u Dodatku Priručniku o strateškom planiranju.

6.6. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi

Ukoliko postoji odluka Vlade Republike Hrvatske o proglašenju strateškog projekta Republike Hrvatske iz upravnog/ upravnih područja za koje se izrađuje strategija/ višesektorska strategija, ili se planira podnošenje zahtjeva ili se planiraju strateški projekti iz upravnog područja, u ovom dijelu sadržaja potrebno je za svaki pojedini strateški projekt navesti:

- podatak o doprinosu strateškog projekta cilju utvrđenom aktom strateškog planiranja
- podatak o nositelju provedbe i lokaciji provedbe strateškog projekta
- podatke o planiranim rokovima početka i završetka provedbe strateškog projekta
- podatke o ključnim točkama ostvarenja strateškog projekta, s planiranim rokovima postignuća
- podatke o ukupnoj procijenjenoj vrijednosti i izvoru/izvorima financiranja

NAPOMENA: *Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja izrađuje se ukoliko postoji odluka Vlade Republike Hrvatske o proglašenju strateškog projekta Republike Hrvatske iz pripadajućeg upravnog područja donesena temeljem Zakona o strateškim investicijskim projektima (»Narodne novine«, br. 29/18 i 114/18) ili se planira zatražiti njezino ishodenje za vrijeme važenja akta ili ukoliko postoje strateški projekti za predmetno upravno područje.*

6.7. Indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu strateških ciljeva

U ovom dijelu sadržaja potrebno je sažeto osvrnuti se na financijski okvir za provedbu strateških ciljeva, navesti potencijalne izvore financiranja, te ukoliko je primjenjivo ukupan procijenjeni iznos potreban za provedbu strateških projekata od nacionalnog značaja (u HRK), odnosno financijske pretpostavke za planiranje financijskih sredstava i redosljed provedbe strateških intervencija u upravnom području/ područjima.

6.8. Okvir za praćenje i vrednovanje

Praćenje i vrednovanje sastavni su dijelovi procesa strateškog planiranja. Praćenje provedbe obuhvaća procese prikupljanja, analize i usporedbe podataka kojima se sustavno prati napredak provedbe ciljeva akata strateškog planiranja.

Vrednovanje je neovisna ocjena procesa izrade akta strateškog planiranja (prethodno vrednovanje), provedbe (srednjoročno vrednovanje) i postignutih razvojnih učinaka i rezultata po isteku njegove provedbe (naknadno vrednovanje).

U ovom dijelu sadržaja potrebno je:

- opisati institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje, odnosno način praćenja i vrednovanja uspješnosti provedbe obveza definiranih aktom strateškog planiranja.

NAPOMENA:

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, br. 6/19).

Kriteriji i standardi provedbe postupka vrednovanja akata strateškog planiranja propisani su Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (»Narodne novine«, br. 66/19).

PRILOG 1.

Tablični predložak za izradu sektorske/ višesektorske strategije

Tekstualnom dijelu akta potrebno je priložiti popunjeni tablični prikaz - Prilog 1 Predložak za izradu strategije/ višesektorske strategije (.xlsx elektronski format), koji sadrži:

- izravnu poveznicu sa razvojnim smjerom iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine,
- popis strateških ciljeva definiranih za upravno područje/ područja obuhvaćena aktom
- popis pokazatelja učinka s navedenim pripadajućim kodovima (odabranih iz Biblioteke pokazatelja) koji omogućuju praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju definiranog strateškog cilja
- početne i ciljne vrijednosti (za ukupno razdoblje važenja akta) svakog odabranog pokazatelja učinka
- podatke o nazivu i nositelju provedbe strateškog projekta od nacionalnog značaja, ukoliko je primjenjivo
- procjenu ukupnog troška provedbe strateškog projekta od nacionalnog značaja (u HRK), ukoliko je primjenjivo
- oznake poveznica s ciljevima održivog razvoja UN Agende 2030 (SDG)
- oznaku doprinosa zelenoj tranziciji
- oznaku doprinosa digitalnoj transformaciji

Predložak za izradu sektorske/ višesektorske strategije (odvojeni prilog u elektronskom obliku .xlsx), otvorite dvostrukim klikom na ikonu :

|